

Analýza neuměleckého textu pro přípravu k maturitě žáků s OMJ

Mgr. Ilona Horáčková

<p>Téma: Analýza neuměleckého textu pro přípravu k maturitě žáků s OMJ</p> <p>Předměty/Vzdělávací oblasti: český jazyk a literatura</p> <p>Téma lekce/Podtéma: Analýza neuměleckého textu</p> <p>Cíle:</p> <p>Jazykové: Žák si osvojí dovednost přiřadit text k funkčnímu stylu, určit převažující slohový postup a slohový útvar; postihne hlavní myšlenku textu; oddělí podstatné a nepodstatné informace.</p> <p>Obsahové: Žák analyzuje text na ukázkách z každodenního života, využívajících všechny vrstvy českého jazyka.</p> <p>Výukové strategie: sociálně zprostředkovaná výuka, induktivní, deduktivní</p> <p>Klíčová slovní zásoba: funkční styl, slohový postup, slohový útvar</p> <p>Fráze/Jazykové struktury:</p> <p>Text je ukázkou prostě sdělovacího/administrativního/odborného/publicistického/uměleckého funkčního stylu.</p> <p>Převažuje v něm informační/vyprávěcí/popisný/výkladový/úvahový slohový postup.</p> <p>Jedná se o slohový útvar neformální rozmluva (chat)/inzerát/formulář/vypravování/popis/charakteristika/výklad/článek.</p> <p>Výukové materiály, odkazy, atd.: www.novamaturita.cz, www.statnimaturita-cestina.cz, www.zkousej.cz, https://www.facebook.com/mujctenarskydenik/?fref=ts, http://www.procestinu.com/432239968</p>	<p>ČAS</p> <p>min</p>
--	-------------------------------------

Check list aneb v přípravě nechybí následující aktivity:

☒ čtení s porozuměním (před-, při- a potextové aktivity)	☒ slovní zásoba + fráze
☒ psaní s porozuměním (před-, při- a potextové aktivity) ☒ cílená produkce textu ☐ zaměření na pravopis, ABC	☒ výslovnost
☒ poslech s porozuměním (před-, při- a potextové aktivity) ☒ porozumění pokynům (funkční jazyk)	☐ výklad gramatiky ☐ procvičování gramatiky
☒ mluvení + praktické fráze ☐ komunikace uvnitř skupiny ☐ funkční jazyk při skupinové práci ☒ komunikace pro život venku	☐ kompensační strategie

Poznámky vyučujícího:

Motivace/Aktivace:

Evokační aktivita – rozdělíme žáky do skupin (2-4 žáci) a rozdáme jim ukázky textů (dvě baterie), požádáme je o přečtení a shrnutí tématu/obsahu textů do jednoho slova (*pes/auto*).

Prohlubování tématu/Prezentace/Výklad

Žáci analyzují texty, hledají rozdílné znaky (grafická stránka, jazyková stránka) – podtrhávají, vyznačují, poznámkují... S použitím klíčových slov a frází (dle pokročilosti žáka/skupiny) sestavují správné kombinace odpovědí do tabulek (lze rozdělit na jednotlivé fáze – po sloupcích či řádcích dle pokročilosti žáka/skupiny a individuálních metod a preferencí vyučujícího či žáka-samouka).

Procvičování/Aplikace

Fakultativně lze vyhledávat další ukázky v denním tisku, na internetu, v učebnicích na jakékoliv předměty apod. Lze rovněž využít klíče a rozstříhaných ukázek k opakovanému využití formou přiřazování.

Opakování/Hodnocení

Vhodným opakováním je výměna textů ve skupinách a vzájemné hodnocení žáků.

Analýza neumeleckého textu pro přípravu k maturitě žáků s OMJ

Obecná struktura ústní zkoušky – neumelecký text

CHARAKTERISTIKA NEUMELECKÉHO TEXTU	analýza neumeleckého textu	I. část <ul style="list-style-type: none"> • souvislost mezi výňatky • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)
		II. část <ul style="list-style-type: none"> • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

Funkční styl	Charakteristické rysy, jazykové prostředky	Převažující slohový postup	Nejčastější slohové útvary
prostě sdělovací	hovorová čeština, uvolněná větná stavba, běžná komunikace mezi lidmi, hodnotící výrazy, spontánnost, parazitní výrazy, odchylky od normy (spisovnost, pravopis)	informační	zpráva, oznámení, dopis, SMS, chat, běžný hovor
odborný	odborné názvy (terminologie), cizí slova, neutrální výrazy, věcná správnost, objektivnost, přesnost, přehlednost, jednoznačnost, fakta, citace, typické předložky (v důsledku..., bez ohledu na..., za účelem...), slovesná souloví (podat oznámení)	popisný, výkladový	popis, výklad, referát, esej, recenze, kritika, přednáška
umělecký	široká a pestrá slovní zásoba, knižní výrazy, básnické prostředky (neologismy, metafory, metonymie, personifikace ad.)	vyprávěcí, popisný, úvahový	anekdota, pohádka, povídka, novela, román, báseň, poema, pásmo
publicistický	fráze – ustálená spojení, expresivní a emocionální výrazy, srozumitelnost, aktuálnost, srozumitelnost, poutavost, zajímavost	informační, úvahový, popisný, výkladový	zpravodajství (tisk, rozhlas, televize, internet), inzerát (profesionální), reklama, recenze, kritika, reportáž, úvodník, komentář, fejeton
administrativní	jednoznačné pojmy, formuláře, zkratky a zkratková slova, neutrální výrazy, ustálená forma, spisovný jazyk	informační	úřední oznámení, úřední dopis, životopis, motivační dopis, formulář, dotazník, inzerát (laický)

Cvičení – přiřaď jednotlivé výrazy/spojení k funkčnímu stylu, v němž by se nejspíše objevily:

prosim potřebuju pomoct; ergoterapie; povolební euforie; pod' na kafe; originální tiskopis s průkazovou fotografií; algebraické výrazy; zborcené harfy tón; vydání řidičského oprávnění; záhadná smrt moderátora; na topole podle skal; adresa trvalého bydliště; tu má duše vzmužila se; kyselina chlorovodíková; byl sem dobrej; dopravní infarkt

Funkční styl	Výrazy, spojení
PROSTĚ SDĚLOVACÍ	
ODBORNÝ	
UMĚLECKÝ	
PUBLICISTICKÝ	
ADMINISTRATIVNÍ	

Ukázky textů jednotlivých funkčních stylů 1

(texty jsou přejaté bez úprav, v případě potřeby pouze kráceny, pro srovnání je v každé skupině ukázek také zástupce uměleckého funkčního stylu, z důvodu povahy cvičení nejsou v některých případech uváděny veřejně dostupné zdroje)

Ukázka č. 1

Kolie dlouhosrstá - TOP - Nabídka - [7.5. 2013]

CHS Fredina Agi hledá pro štěně trikolorního psa odpovědné majitele. Psík je DNA - MDR1 +/-, DM+/, CEA +/-, líbivý typ, velmi temperamentní. Vhodný jak na výstavy, k chovu, ke sportu, nebo jako rodinný mazel. Plně očkovaný, čip, pas, výbava a dobré vychování.

Ukázka č. 2

Kolie dlouhosrstá je středně velké psí plemeno, pocházející ze Skotska. Jeho původním využitím bylo jak pasení a zahánění stád, tak také hlídání domácích zvířat před zloději.

Není jisté, od čeho vlastně vznikl název plemene – kolie. Neexistuje žádná spolehlivá informace, a proto se nabízí hned několik vysvětlení. Možná pochází název od plemene [ovcí](#) zvaných *colley*, nebo snad její název souvisí s jejím bílým límcem a je odvozen od slova *collar*. Nabízí se také [keltské](#) slovo *col*, což v překladu znamená tmavý a mohlo by mít souvislost s původním zbarvením kolíí.

Stejně jako není znám původ názvu, zůstává i původ plemene obestřen tajemstvím. Existuje několik teorií o jeho původu. Jsou lidé, kteří tvrdí, že kolie byla psem [Keltů](#), jiní říkají, že předkem dnešní kolie je [starý anglický pastevní pes](#) další ovšem toto tvrzení odmítají.

Ukázka č. 3

Když se to narodilo, bylo to jenom takové bílé nic, do hrsti se to vešlo; ale anžto to mělo pár černých ušisek a vzadu ocásek, uznali jsme, že to je psisko, a protože jsme si přáli mít psí holčičku, dali jsme tomu jméno Dášeňka. Dokud to bylo bílé nic, bylo to slepé, bez očí, a co se nožiček týče, inu, mělo to dva páry čehosi, čemu se při dobré vůli mohlo říkat nožičky. Ale protože tu ta dobrá vůle byla, byly tu i nožičky, třebaže ještě za mnoho nestály; kdepak, stát se na nich nedalo, takové byly vratké a slaboučké, a s chůzí to byla, holenku, teprve potíže. Když se do toho Dášeňka pořádně obula (totiž ona se neobula, ale vykasala si na to rukávy) (přesněji řečeno, ani rukávy si nevykasala, ale jenom si, jak se říká, plivla do dlaní) (rozumějte mi, ona si ovšem nemohla plivnout do dlaní, protože ještě plivat neuměla a dlaně měla tak maličké, že by si do nich netrefila), zkrátka když se do toho Dášeňka pořádně dala, dokutálela se za půl dne od máminy zadní nohy k mámině noze přední, přičemž se cestou třikrát nakrmila a dvakrát vyspala. Spát a jíst uměla totiž hned od narození, tomu se učit nemusela; proto to dělala horlivě po celý boží den, a myslím, že i v noci, když se na ni nikdo nedíval...

Ukázka č. 4

[Domů](#) > [Exkluzivně ČT24](#)

EKONOMIKA +

Nebezpečný pes? Problém je na straně majitele

11. 1. 2012 08:20, autor: jh

Praha – Jak zabavit teriéry typu bull a jak změnit pohled lidí na obávané rasy? Tuto otázku si před deseti lety položili Pavel Renner a Daniel Žďárský. Nápad založit speciální organizaci, která se bude věnovat často obávaným plemenům, na sebe nenechal dlouho čekat. Roku 2002 pak vznikla organizace [LUCKY BULL TEAM](#). Zabývá se alternativními sporty pro psy a převýchovou "problémových" plemen.

FINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

Ukázka č. 5

Lucík 26

Ukecaná baba ;) Příspěvků: 235824.10.11 20:08

Domácí mazlíčci-Jack russel teriér

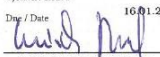
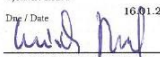
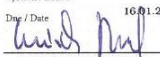
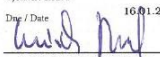
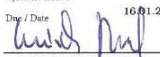
Ahoj, založila jsem toto téma, protože potřebuji akutně poradit s naším mazlíčkem. Máme jackynu, je celkem vychovaná, ale mám problém s kočkama. Jsem si vědoma toho, že máme doma stopaře, ale tohle se už nedá. Jakmile vidí kočku, tak mne neposlechne, přepne ji kolečko v hlavě a utíkáááááááááááá a já za ní uáááááááááá. Už několikrát mi zdeřila a já nevěděla kde je. Ona ví, že to nesmí, ale přesto to udělá. Potom se samozřejmě kaje, ale to už mohlo být klidně po ní, protože v tom zápalu je schopná vletět pod auto...potvora naše 🤔

Prosím poradte mi, co s ní...

Jo a ještě nás od radosti kouše do nohou, když se někam jde 🤔

Má tři roky...

Ukázka č. 6

 ČESKOMORAVSKÁ KYNOLÓGICKÁ UNIE člen Fédération Cynologique Internationale - FCI PRŮKAZ PŮVODU PSA PEDIGREE ČESKOMORAVSKÁ KYNOLÓGICKÁ JEDNOTA Jungmannova 25, 115 25 PRAHA 1 Fliemeno Breed Zlatý retriever Golden Retriever		Jméno a chovatelská stanice Name and the Kennel Name Chuck Berry Artemis Gold		Číslo zápisu Reg. Nr. ČLP/GR/12537/2009		Třetovací číslo Tattoo/Chip 12537		
Pohlaví Sex Pes/Male		Datum narození Born 25.11.2007		Barva srsti Colour krémová		Druh srsti Hair dlouhá		
Podpis chovatele / Breeder's Sign. 		DVOŘÁKOVÁ VĚRA 16.01.2008		Potvrzení členství v knize / Stud Book Vydání / Issued 16.01.2008				
Walterloo Misantos ČLP/GR/9293/06 krémová HD 0/0 ED 0/0 štuly (fittles) CH ČR CH SR Český jun.sampion CACIB 5x r.CACIB 5x Anw.Dt.Ch.VDH 4x VDH CHA CAC VDH 2x CAC DRC Klubový vítěz Národní vítěz 4x BOB 9x BIS	zkaziský (fitts) KPZ II.c. PZ I.c.	Inassicas Coiander (S15871/2002), N.H.S.B. 2375141 zlatá HD-A ED-neg. PRA/C/LL-neg. CH LUX CH FRA Deutscher Champion (VDH) DEUTSCHER CHAMP. Champion des Jeun.de Lux	Chuck Berry Artemis Gold ČLP/GR/12537/2009 Pes/Male 25.11.2007 MÍŠEK PAVEL Radošov 192, 362 72 KYSELKA	Třetovací číslo Tattoo/Chip 12537 Barva srsti Colour krémová Druh srsti Hair dlouhá	Potvrzení členství v knize / Stud Book Vydání / Issued 16.01.2008	DVOŘÁKOVÁ VĚRA 16.01.2008	Podpis chovatele / Breeder's Sign. 	
								Shanlimore Baronet N07443/89 Cheer's Nathalie S50553/89
								Inassicas Sea Mayweed S37501/97
								Stenbury Waterwing Shot DK21079/90 Inassicas Chacarelle S13215/93
Sequins Shakira N.H.S.B. 2583547 ČLP/GR/10862/07 zlatá HD 0/0 ED 0/0 štuly (fittles) CAC r.CAC SR 2x	zkaziský (fitts) OVVR	Royal Commander Du Pays De Boheme LOF8 33406/5511 HD-A INT CH CH VDH CH LUX	Chuck Berry Artemis Gold ČLP/GR/12537/2009 Pes/Male 25.11.2007 MÍŠEK PAVEL Radošov 192, 362 72 KYSELKA	Třetovací číslo Tattoo/Chip 12537 Barva srsti Colour krémová Druh srsti Hair dlouhá	Potvrzení členství v knize / Stud Book Vydání / Issued 16.01.2008	DVOŘÁKOVÁ VĚRA 16.01.2008	Podpis chovatele / Breeder's Sign. 	
								Karvin Zaicca (HR 10805), FIN 36186/98 HD A/A PRA-Free INTCH, CH HR, Working
								Kerrien Raleigh (RCV1709305V02), FIN16501/96 O A Karvin Grela Garbo SF26138/92 B1
								Jackraiee St.Nicholas MET 4679/98 Črdőghegyi-Beml Eri Tara (MET 1550/00), SPKP 782/01 HD A/A PRA-Free CH SK, CH CZ, 2xCACt. FT-D.pár
Sequins Sycamore N.H.S.B. 2430992 HD-B LUX.KAMP Dt.Ch.(VDH) Dt.Ch.(klub)	zkaziský (fitts) OVVR	Sequins Sycamore N.H.S.B. 2430992 HD-B LUX.KAMP Dt.Ch.(VDH) Dt.Ch.(klub)	Chuck Berry Artemis Gold ČLP/GR/12537/2009 Pes/Male 25.11.2007 MÍŠEK PAVEL Radošov 192, 362 72 KYSELKA	Třetovací číslo Tattoo/Chip 12537 Barva srsti Colour krémová Druh srsti Hair dlouhá	Potvrzení členství v knize / Stud Book Vydání / Issued 16.01.2008	DVOŘÁKOVÁ VĚRA 16.01.2008	Podpis chovatele / Breeder's Sign. 	
								Gunmarsh Zachary (KCR Y0223304Y01), LOF8 23393/3341 HD-A Majk Kiss Me Quick (FKK 27862/98), LOF8 26490/4163 INT CH, CH
								Perrimay Hugo of Fenwood KCSB 2212CH Gunmarsh Sophia KCR W0894609W01
								Nightdream Music Maker FKK 10503/88 Majk Pilselskaja FKK 18207/95
Woodland Paradise Spring Classic N.H.S.B. 2233204 HD TC JWW '00	zkaziský (fitts) OVVR	Woodland Paradise Spring Classic N.H.S.B. 2233204 HD TC JWW '00	Chuck Berry Artemis Gold ČLP/GR/12537/2009 Pes/Male 25.11.2007 MÍŠEK PAVEL Radošov 192, 362 72 KYSELKA	Třetovací číslo Tattoo/Chip 12537 Barva srsti Colour krémová Druh srsti Hair dlouhá	Potvrzení členství v knize / Stud Book Vydání / Issued 16.01.2008	DVOŘÁKOVÁ VĚRA 16.01.2008	Podpis chovatele / Breeder's Sign. 	
								Inassicas Song Of Songs SKK 32820/97 PRA FREE SVCH, NVCH
								Shanlimore Falcon SKK 56313/92 Inassicas Stephanie SKK 30537/93
								Dewmist Seasenario (SKK 45846/97), N.H.S.B. 2125209 Keymer Tomado (RCR W0726501W01), N.H.S.B. 2050836

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra České republiky.

Ukázky textů jednotlivých funkčních stylů 2

(texty jsou přejaté bez úprav, v případě potřeby pouze kráceny, pro srovnání je v každé skupině ukázek také zástupce uměleckého funkčního stylu, z důvodu povahy cvičení nejsou v některých případech uváděny veřejně dostupné zdroje)

Ukázka č. 1

BMW 318d Combi / 2010 / Záruka / Xenony /

250 000 Kč

Jindřichův

Tempomat / Alu - TOP - Nabídka - [21.9. 2015]

Hradec

379 01

BMW 318 Diesel 105kw Combi rok: 2010, najeto 181 tkm nikdy nehavarované k autu je 2x orig. dálková klíč, certifikát ceba , vedená servisní kniha (vše v BMW - poslední servis 04/08/2015) motorizace 1995ccm - 105 kw , spotřeba 5.5L / 100 km Auto v bezvadném stavu, velká výbava...

Ukázka č. 2

Šestiválcový řadový motor nebo **řadový šestiválec** nebo **R6** je typ [spalovacího motoru](#) se šesti [válci](#) uspořádanými podél [klikového hřídele](#) v řadě. Tento systém je nejjednodušší volbou pro poskytování stabilního a rovnoměrného chodu motoru - není tam žádná potřeba vyvažování hřídele.^[1] Kliková hřídel je obvykle na čtyřech nebo sedmi [ložiskách](#).

Motory typu R6, které se montují do osobních automobilů mají [zdvihový objem](#) od 1,9 do 5,0 L.^[2] Obvykle se používají v automobilech [střední](#) a [vyšší střední třídy](#) a také v [luxusních automobilech](#).

V [nákladních automobilech](#) a [autobusech](#) se používají zejména [vznětové motory](#) se zdvihovým objemem až do 12 000 [cm³](#) (12 litrů) a přeplňováním. Řadový 6 válcový motor používaly např. autobusy [Škoda 706 RTO](#) a [Karosa B 732](#), nákladní automobily [Praga V3S](#), [Škoda 706](#) nebo [LIAZ](#).

Ukázka č. 3

AUTOPOHÁDKY (2004)

Chrysler

Za devatero křižovatkami a sedmerem tunelů

Za čtvero mosty a jedním železničním přejezdem

Velkých i malých šoférů, tam zaslíbená je zem

Tak jedem? Mám pod kapotou tři tucty koní

Vím jak chutná svět, jak benzín voní

My name is Chrysler and I am fešák

Mám volant z tygří kůže a chromovanou masku

Avšak největší chloubou je můj šofér
Poznáš ho snadno, má obě ruce do Ó

Mám pod kapotou tři tucty koní

Pod sebou cestu, milou svou

Žiju jen pro ni

To se to jezdí, to se to pofukuje

Jéééé to se jede

Ukázka č. 4

NEHODA NA D1 U VYŠKOVA MÁ ŠESTOU OBĚŤ. ŽENA ZEMŘELA V NEMOCNICI

21. září 2015 11:01

Čtvrteční nehoda polské dodávky na dálnici D1 u Rousínova na Vyškovsku si vyžádala už šestý život. V nemocnici v Brně-Bohunicích zemřela o víkendu jedna ze tří zraněných. Informaci potvrdila mluvčí nemocnice Anna Mrázová.

Při kolizi narazila [dodávka](#) s devíti Poláky zezadu do kamionu.

„Cizinka podlehla o víkendu rozsáhlým zraněním, která byla neslučitelná se životem,“ uvedla mluvčí. Další dvě zraněné jsou v jiných brněnských nemocnicích. Jsou mimo ohrožení života.

Zdroj: <http://brno.idnes.cz/>

Ukázka č. 5

subarák - 12.04.2013 12:33

Tahle věta mě celkem šokovala: "Narozdíl od obdobného systému například v „poloterénním“ modelu X3 první generace není hřídel předního pohonu poháněn řetězem, ale prostorově úspornějším (a z dlouhodobého hlediska spolehlivějším) soukolím".

Buď si pan Oborník dělá srandu, nebo nevím. Hnat pohon předních kol řetězem v době kdy výrobci nejsou schopni udělat rozvody řetězem aby se nevytahovaly, to je fakt dobrý důvod se takovým autům vyhnout. Připomíná mi to dětskou tříkolku. Vždycky jsem považoval BMW za automobilku která je krok před ostatními, už si to nemyslím.

Ukázka č. 6

Ukázky textů – odpovědní tabulka – ke kopírování a nastříhání pro žáky (zadání lze použít opakovaně, případně založit do žákovského portfolia)

Jméno, třída, datum _____

Text	Funkční styl	Převažující slohový/é postup/y	Slohový útvar
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Řešení - Ukázky textů jednotlivých funkčních stylů 1

1. (**funkční styl**) administrativní – (**slohový postup**) informační – (**slohový útvar**) inzerát
2. odborný - výkladový - výklad
3. umělecký - vyprávěcí + popisný - vypravování
4. publicistický - úvahový + informační - článek
5. prostě sdělovací - informační - neformální rozmluva v internetovém prostředí
6. administrativní - informační - formulář (průkaz původu psa neboli tzv. rodokmen)

Řešení - Ukázky textů jednotlivých funkčních stylů 2

1. (**funkční styl**) administrativní – (**slohový postup**) informační – (**slohový útvar**) inzerát
2. odborný - výkladový - výklad
3. umělecký - vyprávěcí + popisný - vypravování
4. publicistický - informační – zpráva/článek
5. prostě sdělovací – informační + úvahový - neformální rozmluva v internetovém prostředí
6. administrativní - informační - formulář (technický průkaz vozidla)

Ukázka pracovního listu ústní zkoušky

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

PRACOVNÍ LIST

Arthur Conan Doyle

Pes baskervillský

Výňatek

Umělecký text

...Byl to pes, pravda, byl to obrovský pes, černý jako uhel, ale nebyl to pes, jakého kdy spatřily oči smrtelníka. Oheň mu sršel z otevřené tlamy, oči mu žhnuly řeřavou září, jeho morda a srst na krku a hrud' byly lemovány plápolajícím ohněm. V žádném deliriu nemohl si žádný halucinacemi mořený, nemocný mozek představit něco děsivějšího, hrůznějšího, pekelnějšího, než byl temný netvor s dravou maskou, který se na nás vyřítil z hráze mlhy. ... "

Výňatek

Neumělecký text

Bernský salašnický pes

Vyšší střední pes mohutné stavby těla, výška v kohoutku je 58 až 70 cm, hmotnost okolo 45 kg. Pevná kostra je tělo obdélníkového formátu (9:10), má rovný hřbet a hluboký hrudník, dosahující alespoň k loktům. Hlava se značí silnou lebku a středně dlouhým čumákem. Přechod od čela k čumáku je hluboký. Oči tmavé, mandlového tvaru, uši středně velké, vysoko nasazené, trojúhelníkové. Ocas dlouhý, sahající až pod hlezna, bohatě osrstěný. Nemusí být ohnutý nebo zatočený na záda. Tlapy jsou krátké a kompaktní. Srst volná, docela dlouhá, může být mírně zvlněná. Zbarvení černé s rezavým nádechem (na šíji, nad očima, tlapách a hrudi) a bílými znaky.

www.svetpejsku.cz

OBEČNÁ STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Kritérium	Dílčí část	Ověřované vědomosti a dovednosti
CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU	analýza uměleckého textu	I. část <ul style="list-style-type: none"> • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motiv • časoprostor • kompoziční výstavba • literární druh a žánr
		II. část <ul style="list-style-type: none"> • vypravěč / lyrický subjekt • postava • vyprávěcí způsoby • typy promluv • veršová výstavba
		III. část <ul style="list-style-type: none"> • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
	literárněhistorický kontext	<ul style="list-style-type: none"> • kontext autorovy tvorby • literární / obecně kulturní kontext
CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	analýza neuměleckého textu	I. část <ul style="list-style-type: none"> • souvislost mezi výňatky • hlavní myšlenka textu • podstatné a nepodstatné informace • různé možné způsoby čtení a interpretace textu • domněnky a fakta • komunikační situace (např. účel, adresát)
		II. část <ul style="list-style-type: none"> • funkční styl • slohový postup • slohový útvar • kompoziční výstavba výňatku • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

Poznámky vyučujícího/shrnutí: